

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 11/08/2024.

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 214

Hòa Thượng dạy chúng ta rằng tất cả tông phái tu học Phật pháp không ngoài hai loại một là “*Tánh tông*” và hai là “*Tướng tông*”. “*Tánh tông*” bắt đầu từ căn “*tánh*” của sáu căn còn “*Tướng tông*” bắt đầu từ căn “*tướng*” của sáu căn. Cách tu học của “*Tánh tông*” rất cao như Bồ Tát Quan Thế Âm không nghe bằng lỗ tai mà nghe bằng tánh nghe để thấy sự ai cầu của chúng sanh.

Chúng ta cũng có khả năng đạt được ngộ cảnh này, đó là chúng ta cảm nhận được phản ứng của mọi người xung quanh từ việc mình làm là thuận hay nghịch, sự hoan hỉ hay không hoan hỉ của người. Nếu chúng ta không có một chút cảm giác thì chúng ta tâm ý của chúng ta rất bao chao. Phật Bồ Tát thấy bằng tánh thấy, nghe bằng tánh nghe chứ không như chúng ta nghe bằng tai và thấy bằng mắt thịt nên khi mắt và tai hỏng thì không thấy, không nghe được nữa.

Hòa Thượng đưa ra “*Tánh và Tướng*” để chúng ta hiểu rằng: “***Bồ Tát Đại Thế Chí dạy chúng ta không bắt đầu từ tánh và tướng. Nếu bắt đầu từ hai căn này thì rất là khó để tu. Người thông minh sẽ không tìm phiền phức cho chính mình (không tìm pháp khó thực hành), càng đơn giản thì càng tốt. Bồ Tát Đại Thế Chí chọn lựa pháp môn gom nhiếp sáu căn. Làm thế nào để gom nhiếp sáu căn? Đó là dùng tịnh niệm nối nhau liên tục.***”

Mắt thấy sắc, tai nghe tiếng, lưỡi nếm vị, thân xúc chạm đều không khởi vọng tưởng, phân biệt mà chúng ta chỉ cần giữ trong tâm một câu “***A Di Đà Phật***” thì đây chính là gom nhiếp sáu căn. Cách tu này dễ dàng, không bắt đầu từ “*Tướng*” và không bắt đầu từ “*Tánh*”. Tuy nhiên, với căn tánh của chúng sanh hiện tại thì việc này cũng không dễ vì tịnh niệm của chúng ta không thể tiếp nối nên công phu bị gián đoạn. Nguyên nhân là bởi vì việc hàng phục phiền não, không để chúng dậy khởi cũng là một kỳ công, khiến cho thời gian công phu bị gián đoạn và tịnh niệm thì rời rạc.

Cách tu này không dễ đối với chúng sanh chúng ta nhưng không phải là chúng ta không làm được. Chúng ta vẫn làm được nhưng chúng ta bị hạn chế vì thời gian luân tập của mình quá ít. Tổ sư Đại đức ngày xưa niệm một ngày 10, 20 đến 30 vạn câu “***A DI ĐÀ PHẬT***” nên chiếm hết thời gian, không có thời gian để vọng tưởng, để khởi tâm động niệm. Chúng ta vọng tưởng nhiều quá nên nghĩ Đông, nghĩ Tây, nghĩ những thứ

không cần thiết. Đây là tập khí của chúng ta! Nếu chúng ta đổi lại bằng cách nâng cao tần suất niệm Phật nhiều hơn thì tần suất của vọng tưởng sẽ ít đi.

Vọng tưởng là thứ không thật, một ngày từ sáng đến chiều, nếu có thể cô đọng được vọng tưởng thì chúng cũng không có nổi hình tướng của một hạt mè. Vì không có hình tướng nên dễ dàng thay đổi. Chẳng qua do chúng ta mê chấp, yêu thương nó nên không bỏ được nó! Chỉ cần có sự thay thế về tần suất thì nó liền mất. Thí dụ chúng ta có đến 1000 ý niệm vọng tưởng nhưng bây giờ chúng ta niệm Phật là 10.000 câu thì vọng tưởng tự biến mất, tự tan nhạt lúc nào mà mình cũng không hay.

Tuy nhiên, chúng ta không nhận ra thật tướng của nó nên chúng ta bị đau khổ. Đau khổ hay vui sướng đều không thật nhưng chúng ta suốt ngày cứ mãi chạy theo thứ không thật, vọng niệm, giả cảnh khiến xa rời tự tánh của mình vốn dĩ thuần thiện thuần tịnh, bất sanh bất diệt. Thân của chúng ta cũng không thật, chỉ cần trái gió trở trời thì thân đã không bắt kịp thời tiết, ngày càng suy yếu. Một khi thân không thật thì những thứ buồn ghét, giận hờn, hỷ nộ ái ô, thành bại, được mất, hơn thua, tốt xấu, lời lỗi theo thân này đều không thật, cũng chỉ là vọng tưởng chấp trước, khiến mình khổ đau.

Bồ Tát Đại Thế Chí dạy chúng ta gom nhiếp sáu căn nhưng việc này không dễ bởi chúng ta vẫn để sáu căn chạy theo sáu trần, khởi lên ý niệm sáu thức là 18 thứ khiến chúng ta ngày ngày chìm trong phân biệt, vọng tưởng, chấp trước, không thể tịnh niệm, không thể niệm Phật. Chỉ cần gom nhiếp sáu căn là được, không để chúng vọng động nhưng chúng ta vẫn vọng tưởng, vọng động hằng ngày. Trong một khay móng tay, chúng ta đã khởi 3.500.000 ý niệm, nhanh đến mức chúng ta không nhận ra.

Hòa Thượng hôm nay nêu ra cách tu của “*Tánh tông*” là tu từ căn tánh, nghe bằng tánh nghe, thấy bằng tánh thấy tức là ngồi một nơi mà nghe, mà thấy được nỗi khổ của chúng sanh ở khắp mọi nơi. Vì thấu điều này mà Chư Phật Bồ Tát, Tổ sư đại đức thường nói: “*Chúng ta chậm một ngày thành Phật thì chúng sanh thêm một ngày đau khổ.*” Nếu chúng ta cũng thấy, cũng nghe được thì chúng ta sẽ không chênh mảng.

Ví dụ như việc tổ chức trại hè có thể khiến chúng ta mệt mỏi hay bất tiện cá nhân nhưng gạt hết những thứ đó, chúng ta dạy bảo các con, mang đến cho các con một hành trang bước vào cuộc đời, nhờ đó mà mệt nhọc không còn. Ban đầu có thể chúng ta thấy thiệt thòi nhưng sau khi đã nhận chân được giá trị, thấy có kết quả, chúng ta sẽ không còn có ý niệm đó nữa. Mấy ngày nay tôi đi rất nhiều nơi và mang lại niềm vui ở những nơi tôi đến, nhờ đó mọi sự mệt nhọc đường dài không còn. Nếu chúng ta ngồi quán chiếu như vậy thì chúng ta đã đề khởi được tánh nghe và tánh thấy của mình.

Hòa Thượng nói: “***Tu bắt đầu từ tánh và từ tướng thì khó, thôi thì, chúng ta nghe theo Đại Thế Chí Bồ Tát, gom nhiếp sáu căn. Làm sao để gom nhiếp sáu căn? Phải tịnh niệm liên tục mà muốn tịnh niệm liên tục thì phải gom nhiếp sáu căn. Hai***

thứ này hỗ trợ cho nhau". Hòa Thượng nói: "***Chỗ này chúng ta phải đọc đi đọc lại nhiều lần thì chúng ta mới dần dần cảm nhận được ý nghĩa của nó vô cùng vô tận.***"

Đọc nhiều lần thì chúng ta sẽ hiểu dần cho đến một lúc sẽ hiểu rộng hơn. Ví dụ Hòa Thượng nói "*nhân đao vô cầu phẩm tự cao*" hiểu rộng nghĩa là con người chỉ cần không mong cầu danh lợi, vật chất, bất cứ thứ gì cho riêng mình mà chỉ mưu cầu cho nhân dân, quốc gia thì con người đó trở nên phi thường, vĩ đại.

"*Đọc sách ngàn lần nghĩa kia tự hiểu*" cho nên khi đọc sách giáo huấn của Phật, sách Thánh Hiền, chúng ta đừng nóng vội đòi hiểu ngay, mà chúng ta phải dần dần thông qua sự thể hội, trải nghiệm trong thực tiễn cuộc sống thì cái hiểu đó mới là thật hiểu. Nhà Phật có từ "*công phu*" – nghĩa là có thời gian trải nghiệm, dụng công để chứng thực. Giáo huấn của Phật, của Thánh Hiền không phải lý luận trống rỗng mà là có sự trải nghiệm thực chứng của các Ngài, do đó, chúng ta muốn hiểu thì phải thực nghiệm ngay nơi chính mình.

Chúng ta càng làm, càng có kết quả, niềm tin càng cao thì chúng ta sẵn sàng dần thân mà không hề mệt mỏi. Thật đáng tiếc cho những ai hiểu hời hợt mà gạt bỏ đi giáo huấn của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền khi họ không thực nghiệm nơi chính mình. Phật Bồ Tát không thể giúp họ quay đầu. Bản thân chúng ta không thật làm nên không có niềm tin chứ nếu thật làm thì càng làm càng mạnh mẽ, càng quyết liệt.

Nhà Phật từng nói đến "*Tin, Giải, Hành, Chứng*". "*Tin*" là niềm tin, tin rồi thì phải hiểu ("*Giải*"), hiểu để chứng thực niềm tin của mình là đúng hay sai. Hiểu rồi thì thật làm ("*Hành*"), để tiếp tục chứng thực cái tin và hiểu của mình. Sau khi thực làm thì có thành tựu ("*Chứng*") để chứng thực cho cái làm của mình đúng đến đâu. Khi có kết quả rõ ràng, chúng ta biết mình đã hiểu đúng, tin đúng và làm đúng, nhờ đó niềm tin của mình càng thêm mạnh mẽ. Chúng ta không thể tăng được niềm tin là vì chúng ta không thật làm, không có thành tựu.

Nhà Phật có câu: "*Niềm tin là suối nguồn, là mẹ đẻ các công đức*" nên những người gạt bỏ đi giáo huấn của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền là do họ đã mất niềm tin nên sẽ chẳng ai có thể cứu được. Con người không có chánh tín để tin thì sẽ tin theo tà tri, tà kiến. Phật từng nói thời kỳ Mạt pháp, tà sư nói pháp nhiều như cát sông Hằng. Cát sông Hằng là ý Phật muốn nói là số lượng rất nhiều, cho thấy chúng ta rất dễ rơi vào lưới Ma đạo. Gần đây báo chí đưa tin, một phụ nữ là giáo viên lâu năm tự tuyên truyền mình là một đấng giáo chủ được phép "*đa thế*", nhiều chồng. Ấy vậy mà có nhiều người tin và đi theo.

"*Không thật làm*" chính là lý do vì sao người có thành tựu thì rất ít, người bỏ cuộc thì rất nhiều. Người không thật làm mà chỉ muốn "*vô công mà muốn hưởng lộc*", hoặc muốn chiếm công người khác hoặc bản thân kiếm tiền từ việc bất chính thì dễ dàng rơi vào lưới Ma, bị người khác lừa đảo. Thế gian có câu "*tham thì thâm*", Ma tham nhỏ của

mình sẽ gặp con Ma tham lớn bên ngoài. Chỉ còn cách là không tham nữa thì mới vô can.

Đúc kết lại, nhiều năm chúng ta học tập, rõ ràng là không tăng thêm được niềm tin hay niềm tin không kiên cố vì chúng ta tu học mà không có thành tựu. Nếu chúng ta thật làm thì thật có thành tựu, càng làm càng mạnh mẽ quyết liệt và niềm tin sẽ càng ngày càng kiên cố. Cho nên rất đáng tiếc cho những người học Phật, học Thánh Hiền đã rời bỏ Phật và Thánh Hiền. Chỉ vì họ “*Không thật làm*” nên dần dần họ thấy những điều Thánh Hiền dạy cản trở đời sống của họ, khiến họ không thể thỏa mãn được dục vọng, tham cầu cá nhân, không xây dựng được bá đồ riêng cho mình.

Hòa Thượng sách tấn chúng ta tu tập theo sự chỉ dạy của Đại Thế Chí Bồ Tát là tương đối dễ vì không bắt đầu từ “*tánh và tướng*”. Chỉ cần ngày ngày đóng bít sáu căn, không để dấy khởi, không để sáu trần dẫn dắt mình đi, tuy nhiên, việc này thật sự không dễ đối với chúng sanh thời nay vì họ đang bị khuynh đảo bởi chiếc thoại thông minh. Con người từ núi sâu, đến những nơi thâm sơn cùng cốc thông qua chiếc điện thoại mà chỉ ngồi một nơi vẫn có thể biết hết mọi thứ về thế giới muôn màu.

Người tu nhập thất với chiếc điện thoại nên ngày ngày công phu thì ít mà lướt web, lướt facebook thì nhiều nên cái gì cũng biết. Chúng ta có sáu căn là để góp phần tích cực cho Phật sự chứ không phải để sáu căn tiếp xúc sáu trần rồi chìm đắm trong vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Thời gian tịnh niệm của chúng ta không thể nối nhau, thời gian tịnh niệm quá ít nên không khắc chế được sáu căn.

Hòa Thượng nói Ngài từ lâu không dùng điện thoại, việc này khiến lúc trước tôi cũng phải đặt câu hỏi rằng trong xã hội hiện đại này mà không dùng điện thoại thì phải làm sao? Tuy nhiên, dần dần tôi mới thể hội được từ thực tế cá nhân rằng không dùng điện thoại, facebook, zalo vẫn có rất nhiều việc để làm và làm rất tốt bởi nơi nào cần đến thì đến, việc gì cần làm thì làm, mọi thứ đều rõ trong tâm mình. Những thứ điện thoại, Internet, điện ảnh chỉ thêm ảo danh ảo vọng.

Thời xưa, đức Phật và hàng đệ tử cũng như các hàng Tổ sư đại đức không có internet, không có điện thoại thông minh. Trước đây, sự ra đời của phim ảnh đã là khủng khiếp, rồi đến sự ra đời của những chiếc DVD, nếu bảo quản tốt, có thể sử dụng được 200 năm. Thế nhưng, bây giờ không ai xem đầu đĩa DVD, máy ảnh thậm chí không cần phim gốc. Từ chiếc điện thoại, chúng ta có thể có những bức ảnh và các bộ phim với hình ảnh ngày càng nét đẹp hơn trước. Người ngày nay không thích lướt những bộ phim dài 15 phút mà họ thích lướt tiktok dài 1,2 hoặc 3 phút.

Ngày xưa không bị ô nhiễm, còn chúng ta ngày nay ô nhiễm càng lúc càng nghiêm trọng. Chúng ta cần biết để tránh xa thì đây mới là cách để gom nhiếp sáu căn. Sáu căn không gom nhiếp thì không thể tịnh niệm nối nhau và ngược lại. Tổ sư đại đức xưa đối với việc này rất đơn giản nhưng chúng sanh thời 4.0 thì quá thâm. Do đó, muốn gom

niếp sáu căn thì chính mình phải biết viễn ly những thứ làm ô nhiễm sáu căn, khiến tập nhiễm càng lúc càng dày để rồi lại khiến chúng ta thêm một lần nữa lỡ chuyến đi của mình./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!